

Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Kirkonseudun asemakaavan muutos ja laajennus Jokiniituntien alueella

Alavieskan kunta

Suunnitelmassa kerrotaan maankäyttö- ja rakennuslain 63 §:n mukaisesti, miten osallistuminen ja vuorovaikutus sekä kaavan vaikutusten arviointi tapahtuvat kaavaprosessissa.

Päiväys
Tekijä

6.3.2024
Elina Marjakangas

Suunnittelualue

Suunnittelualue sijaitsee Alavieskan kirkonkylässä käsittäen pääosin yhden taajaman sisääntuloväylän, Jokiniituntien (maantie 7770), tiealuetta. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti on esitetty kansilehdellä maanmittauslaitoksen ortoilmakuvassa. Kaavamuutos- ja laajennusalue tarkentuu kaavaprosessin edetessä. Suunnittelualueen varrella sijaitsee urheilukenttä, pientaloasutusta sekä maatalousaluetta.

Suunnittelun tarkoitus ja tavoitteet

Kaavamuutoksessa tarkistetaan Pohjanpuolentien, Alavieskantien ja Jokiniituntien risteysalueen sekä Jokiniituntien tiealueen rajoja yhdistetyn jalankulun ja pyöräilyn väylän rakentamista varten. Samalla tarkistetaan katualueiden rajauksia erityisesti risteysten näkymäalueiden parantamiseksi. Asemakaavan laatiminen käynnistetään kunnanvaltuuston päätöksellä.

Suunnittelun lähtökohdat

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ovat osa maankäyttö- ja rakennuslain mukaista alueidenkäytön suunnittelujärjestelmää. Maankäyttö- ja rakennuslain (MRL 24 §) mukaan tavoitteet on otettava huomioon siten, että edistetään niiden toteuttamista maakunnan suunnittelussa ja muussa alueiden käytön suunnittelussa.

Valtioneuvosto on päättänyt valtakunnallisista alueidenkäyttötavoitteista vuonna 2000, ja tavoitteita on tarkistettu 2008. Alueidenkäyttötavoitteet on uudistettu, ja uudistetut tavoitteet tulivat voimaan 1.4.2018.

Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet käsittelevät seuraavia kokonaisuuksia:

1. Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
2. Tehokas liikennejärjestelmä
3. Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
4. Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
5. Uusiutumiskykyinen energiahuolto

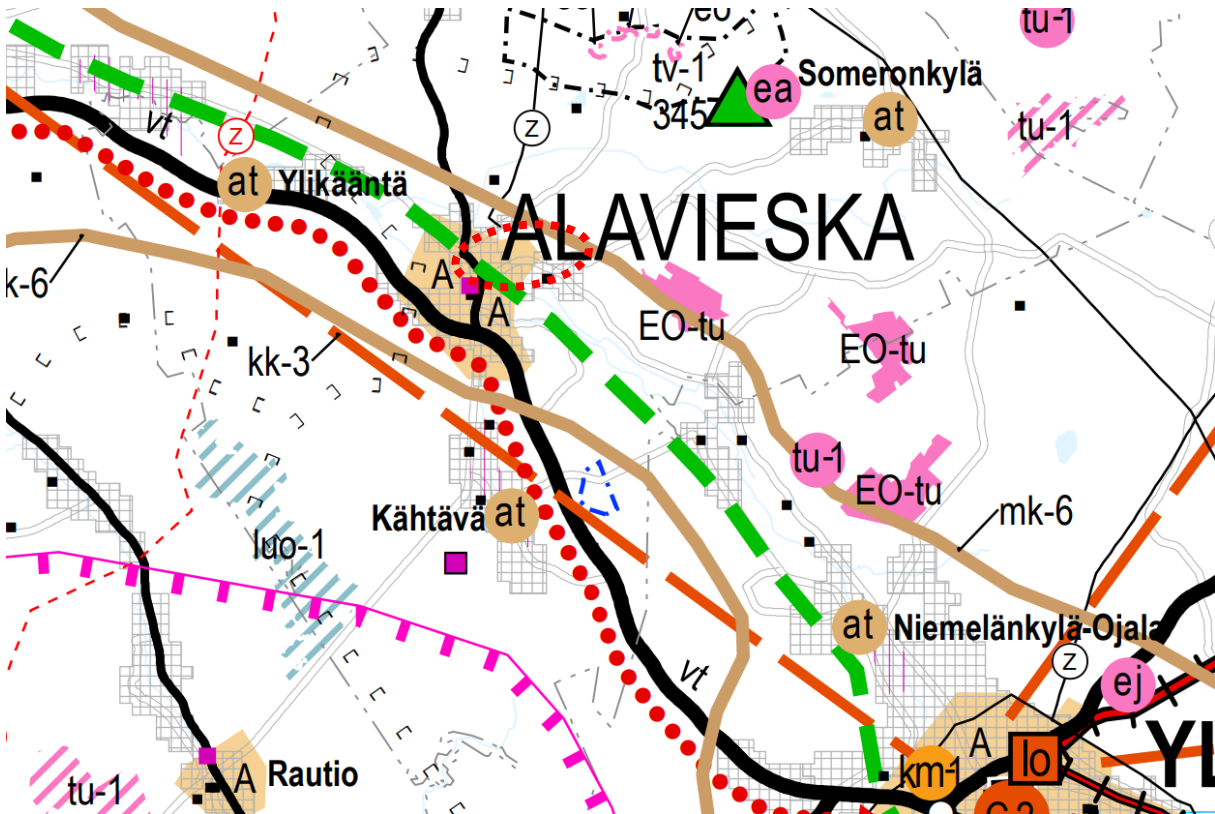
Maakuntakaava

Alueella on voimassa viime vuosina kolmessa vaiheessa uudistettu Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava, joka on otettava yleiskaavaa laadittaessa huomioon.

1. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 2.12.2013, vahvistettu ympäristöministeriössä ja tullut lainvoimaiseksi 2017.

2. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 7.12.2016 ja saanut lainvoiman.

3. vaihemaakuntakaava on hyväksytty maakuntavaltuustossa 11.6.2018 ja määrätty tulemaan voimaan ilman lainvoimaa maakuntahallituksessa maankäyttö- ja rakennuslain 201 §:n nojalla 5.11.2018. Korkein hallinto-oikeus (KHO) on 17.1.2022 antamallaan päätöksellä hylännyt vaihemaakuntakaavan hyväksymistä koskevat valitukset ja 3. vaihemaakuntakaava on saanut lainvoiman.

Ote maakuntakaavojen yhdistelmäkartasta 18.1.2022 (Pohjois-Pohjanmaan liitto).

Voimassa olevassa Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaavassa suunnittelualue sijaitsee taajamatoimintojen alueella (A). Merkinnällä osoitetaan asumisen, palvelujen, teollisuus- ja muiden työpaikka-alueiden ym. taajamatoimintojen sijoittumisalue ja laajentumisalueita.

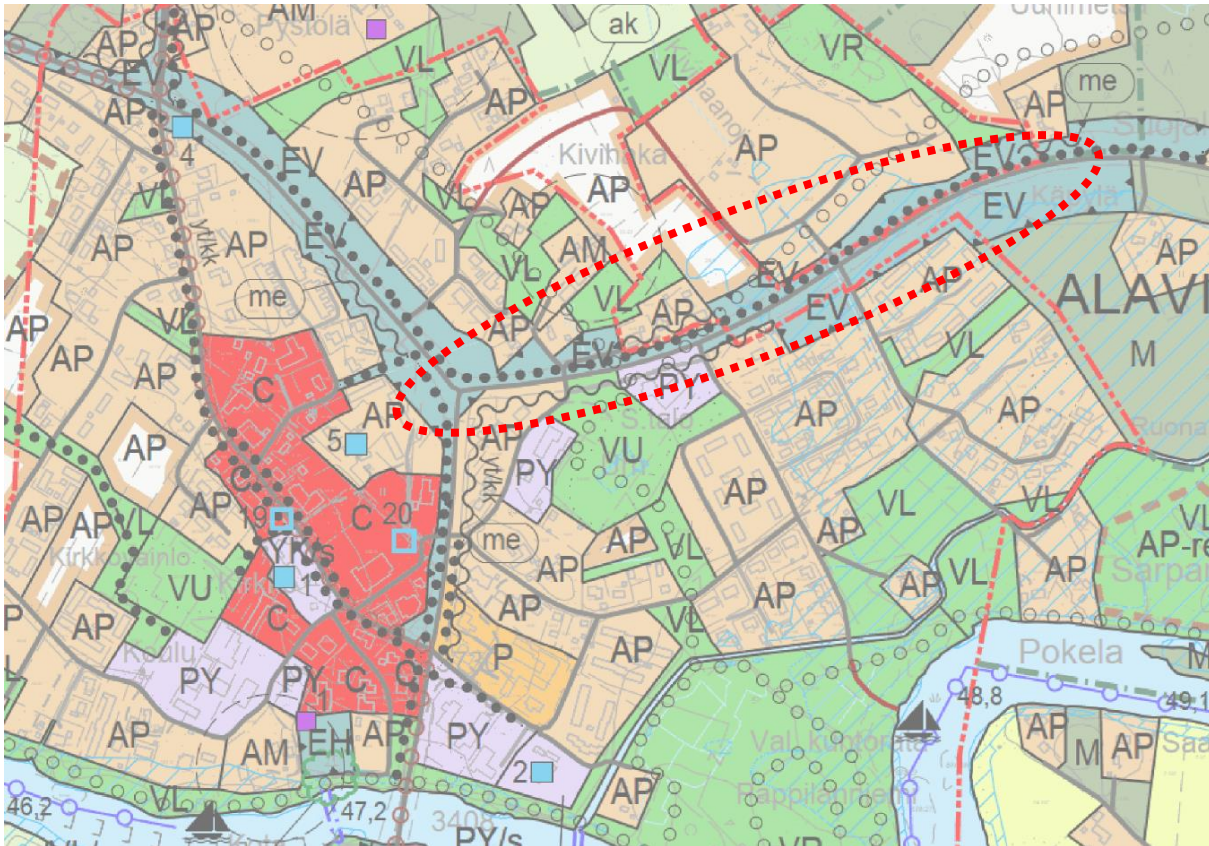
Suunnittelualue kuuluu maaseudun kehittämisen kohdealueeseen mk-6, Kalajokilaakso. Merkinnällä mk osoitetaan ylikunnallisia maaseutuasutuksen alueita, joilla kehitetään erityisesti maatalouteen ja muihin maaseutuelinkeinoihin, luonnon- ja kulttuuriympäristöön sekä maisemaan tukeutuvaa asumista, elinkeinotoimintaa ja virkistyskäyttöä.

Suunnittelualueella on suuria viheryhteystarve, jolla osoitetaan kaupunkiseutujen ja jokilaaksovyöhykkeiden sisäisiä ja niitä yhdistäviä tavoitteellisia ulkoilun runkoreittejä ja niihin liittyviä pienialaisia virkistysalueita. Merkintään sisältyy sekä olemassa olevia että kehitettäviä ulkoilu-, pyöräily-, melonta- ym. reittejä.

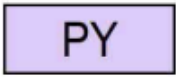

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuu maakunnallisesti kulttuurihistoriallisesti arvokas Alavieskan kirkonkylän alue, joka sisältää maakunnallisesti arvokkaat rakennukset Alavieskan koulu ja asuntola, Alavieskan tapuli ja kirkko sekä Liikerakennus Kalliomäki.

Lisäksi 11.10.2021 on tullut vireille Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan laatiminen. Kaavan valmisteluvaiheen kuulemisaineisto käsiteltiin maakuntavaltuustossa 21.6.2022 ja aineisto on ollut nähtävillä 8.8.-23.9.2022 välisenä aikana. Maakuntahallitus on 19.12.2023 (§178) hyväksynyt energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan ehdotuksen viranomaislausuntoaineiston MRL 13 §:n mukaisesti kuultavaksi. Kaavaluonnoksessa sekä ehdotuksen viranomaislausuntoaineistossa ei kummassakaan esitetä suunnittelualueelle uusia merkintöjä. Kaavan julkinen ehdotusvaiheen kuuleminen järjestetään loppuvuodesta 2024.

Yleiskaava

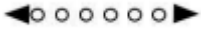

Alueella on voimassa 11.11.2013 hyväksytty Keskustan osayleiskaava 2030. Suunnittelualan likimääräinen sijainti rajattuna punaisella katkoviivalla.

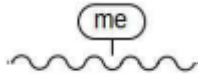
	yt/kk	Yhdystie.
		Kevyenliikenteen väylä
		Asemakaavoitetun alueen raja (tilanne 10/2012)
	AP	Pientalovaltainen asuntoalue. Asemakaava-alueen ulkopuolella uuden rakennuspaikan tulee olla vähintään 5000 m ² . Rakennuspaikan jätevesistä on huolehdittava siten, että ympäristöhaittaa ei synny.
	PY	Julkisten palvelujen alue ja hallinnon alue. Alue on tarkoitettu pääasiassa kunnan ja valtion palveluille ja hallinnolle. Alue sisältää myös sen toimintoille tarpeelliset asunnot, liikenneväylät, pysäköinti-, virkistysalueet sekä yhdyskuntateknisen huollon alueet.
	VU	Urheilu- ja virkistyspalvelujen alue. Alue on tarkoitettu pääasiassa päivittäiseen urheilu-, virkistys- ja vapaa-ajan palveluja varten. Alue sisältää myös toimintojen vaatimat liikenneväylät sekä yhdyskuntateknisen huollon rakenteet. Alueella voidaan toteuttaa vähäisiä ulkoilua ja virkistystä palvelevia laitteita ja rakennuksia.

Suojaviheralue.

Ulkoilureitin yhteystarve.

Meluntorjuntatarve.

Merkintä perustuu Alavieskan liikennemeluselvitykseen (AIRIX Ympäristö, 2013). Merkinnällä osoitetaan häiriintyvät alueet (asuminen, virkistysalueet, hoito- ja oppilaitokset), joilla valtioneuvoston päätöksen (Vnp 993/92) mukaiset melutason ohjearvot ylittyvät tavoitevuonna 2030.

Suunnittelualueetta koskevat seuraavat yleiskaavamääräykset:

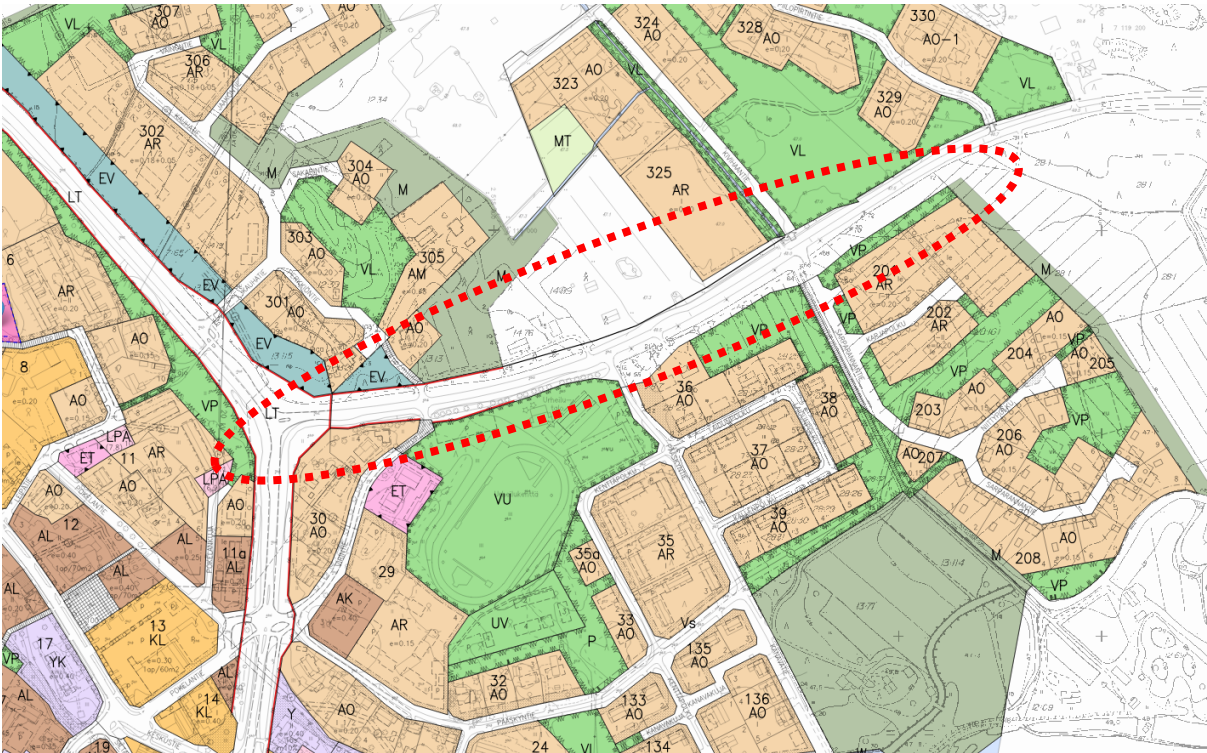
Melunsuojaus:

Kaikessa yleiskaava-alueelle sijoittuvassa maankäytönsuunnittelussa ja rakentamisessa tulee ottaa huomioon meluntorjunnan tavoitteet ja valtioneuvoston asettamat ohjearvot. Liikennemeluselvityksen tuloksista ja meluntorjuntakeinoista kerrotaan tarkemmin osayleiskaavan selostuksessa.

Keskusta-alueen kehittäminen:

Osayleiskaavassa C-alueeksi merkittyjen alueiden taajamakuva parannetaan siten, että alueiden vetovoimaisuuteen, viihtyisyyteen, taajamakuvalliseen laatuun ja liikenneturvallisuuteen kiinnitetään erityistä huomiota kaikissa tulevilla rakennushankkeissa sekä tie- ja katusuunnitelmissa.

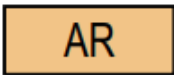
Asemakaava

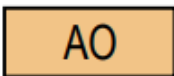
Alueella on voimassa vuosina 1970, 1978, 1985, 1990, 2010 ja 2021 hyväksytyjä asemakaavoja. Suunnittelualan itäosassa on asemakaavatonta aluetta. Suunnittelualan likimääräinen sijainti rajattuna punaisella katkoviivalla.

Maantien alue.

Rivitalojen ja muiden kytkettyjen asuinrakennusten korttelialue.

Erillispientalojen korttelialue.

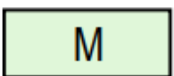
Puisto.

Lähivirkistysalue.

Suojaviheralue.

Maa- ja metsätalousalue.

Urheilu- ja virkistysalue.

Alustava aikataulu ja osallistuminen

Aikataulu	Työvaihe
3 / 2024	<p>Aloitus- ja valmisteluvaihe</p> <p>Kaava kuulutetaan vireille.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelma asetetaan nähtäville koko kaavaprosessin ajaksi.</p>
3–5 / 2024	<p>Luonnosvaihe</p> <p>Lähtötietojen ja selvitysten perusteella laaditaan kaavaluonnos.</p> <p>Asemakaavasuunnittelusta ja tiesuunnittelusta järjestetään yhteinen yleisötilaisuus (huhtikuu 2024).</p> <p>Kaavan valmisteluaineisto asetetaan nähtäville 30 päivän ajaksi ja siitä pyydetään tarvittavat viranomaislausunnot. Osalliset voivat jättää mielipiteensä kaavan valmisteluaineistosta nähtävilläoloajan kuluessa.</p> <p>Kaavoittaja laatii vastineet luonnoksesta saatuihin mielipiteisiin ja lausuntoihin. Tarvittaessa järjestetään viranomaisneuvottelu.</p>
6-8 / 2024	<p>Ehdotusvaihe</p> <p>Kaavaluonnos täydennetään ja muokataan kaavaehdotukseksi, joka asetetaan nähtäville.</p> <p>Nähtävilläolon aikana osalliset voivat jättää kaavaehdotuksesta kirjallisia muistutuksia ja viranomaisilta pyydetään tarvittavat lausunnot.</p> <p>Saatuihin lausuntoihin ja muistutuksiin laaditaan vastineet.</p> <p>Tarvittaessa järjestetään viranomaisneuvottelu.</p>
9 / 2024	<p>Hyväksyminen</p> <p>Kunnanhallitus esittää kaavaa kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.</p> <p>Kunnanvaltuusto tekee hyväksymispäätöksen, josta on 30 päivän valitusaika.</p> <p>Kaava saa lainvoiman, mikäli kaavasta ei valiteta.</p>

Kaavoitusta koskevat ilmoitukset julkaistaan kunnan internetsivujen kuulutukset -osiossa ja paikallislehdessä. Kaavoitusta koskeva materiaali on nähtävillä kunnan internet-sivuilla ja kunnanvirastolla sen aukioloaikoina osoitteessa Pappilantie 1, 85200 Alavieska.

Nähtävilläolojen aikana on osallisilla mahdollisuus lausua mielipiteensä kirjallisesti osoitteeseen Alavieskan kunta / kunnanhallitus, Pappilantie 1, 85200 Alavieska tai sähköpostitse osoitteeseen alavieskan.kunta@alavieska.fi.

Osalliset

Maankäyttö- ja rakennuslain 62 § mukaan kaavoitukseen osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa. Lisäksi osallisia ovat viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavan vaikutuksia ja lausua, kirjallisesti tai suullisesti, mielipiteensä asiasta.

Osallisia ovat:

- Lähialueen asukkaat ja maanomistajat sekä alueella toimivat seurakunnat ja yhdistykset.
- Kunnan hallintokunnat
- Pohjois-Pohjanmaan liitto
- Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus
- Pohjois-Pohjanmaan museo
- Pohjois-Pohjanmaan pelastuslaitos
- Väylävirasto
- Alueella toimivat sähkö-, vesi- ja puhelinyhtiöt.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten arvioinnin lähtökohtana ovat maankäyttö- ja rakennuslain 9 §:n velvoite kaavan vaikutusten selvittämisestä. Maankäyttö- ja rakennusasetuksen 1 §:n mukaan kaavan vaikutuksia selvittäessä otetaan huomioon aikaisemmin tehdyt selvitykset sekä muut selvitysten tarpeellisuuteen vaikuttavat seikat, jotta voidaan arvioida suunnitelman toteuttamisen merkittävät välittömät ja välilliset vaikutukset. Vaikutuksia arvioitaessa otetaan huomioon kaavan tehtävä ja tarkoitus.

Tässä asemakaavatyössä vaikutusten arviointi perustuu pitkälti yleisesti saatavilla oleviin lähtötietoihin, kaavaprosessin aikana tapahtuvaan vuorovaikutukseen sekä suunnittelun aikaisiin maastohavaintoihin. Luontokohteiden osalta tarkistetaan Suomen lajitietokeskuksen havaintotiedot (laji.fi).

Vaikutuksia arvioidaan erityisesti ihmisten elinoloihin ja ympäristöön, rakennettuun ympäristöön, liikenteeseen, maisemaan ja luontoon sekä teknisen huollon järjestämiseen.

Yhteystiedot

Asemakaava tehdään konsulttityönä Sweco Finland Oy:ssä. Kaavoitusta ohjaa kunnan kaavoituksesta vastaava henkilöstö.

Alavieskan kunta:

Kunnaninsinööri Tuomas Häggman
tuomas.haggman@alavieska.fi
puh. 0445395287

Kaavaa laativa konsultti

Sweco Finland Oy

Kaavoitusarkkitehti Elina Marjakangas
elina.marjakangas@sweco.fi